

LHV Pensionifond M
Majandusaasta aruanne 2017

LHV Pensionifond M

Majandusaasta aruanne

01.01.2017 – 31.12.2017

Fondi nimi LHV Pensionifond M
Fondi liik Lepinguline fond
Fondijuht Andres Viisemann
Romet Enok (alates 01.02.2018)
Kristo Oidermaa (alates 01.02.2018)

Põhitegevusala Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301

Juriidiline aadress Tartu mnt. 2, Tallinn 10145
Telefon (372) 6 800 400
Faks (372) 6 800 402

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number 10572453

Fondivalitseja juhatus Mihkel Oja
Joel Kukemelk

Audiitor AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning sõltumatu vandeaudiitori aruannet.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond M 2017. a majandusaasta aruandele	7
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	8
Bilanss	8
Tulude ja kulude aruanne	9
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Raamatupidamise aruande lisad	12
Lisa 1 Üldine informatsioon	12
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	12
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	19
Lisa 4 Kapitali juhtimine	26
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus	26
Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne	28
Lisa 7 Viitlaekumised	28
Lisa 8 Seotud osapooled	28
Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused	29
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	30
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2017	31
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2016	36
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	40

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond M on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi depositooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks. Aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide maksimaalne osakaal fondi varade turuväärtusest on 25%.

2. mail 2017 muutusid olulisel määral fondi tingimused, sh investeerimispiirangud ja fondi arvelt kantavad tasud. Samuti muutus fondi depoopank. 2. jaanuaril 2018 muutusid fondi tingimused ja prospekt uuesti. Viimase muudatusega viidi dokumentatsioon vastavusse uue investeerimisfondide seadusega. Muutusid ka fondi arvelt kantavad tasud.

LHV Pensionifond M ühines 3. mail 2017 LHV Pensionifondiga 25 (kuni 31.08.2016 nimetusega Kohustuslik Pensionifond Danske Pension 25). Ühinemise tulemusel jäi alles LHV Pensionifond M ja LHV Pensionifond 25 lõpetas oma tegevuse, kõik tema varad ja kohustused läksid ilma likvideerimismenetluseta üle LHV Pensionifondile M. Ühinemiseks andis Eesti Finantsinspektsioon loa 12. detsembril 2016. Ühinemine toimus osakute väärtuse alusel, mis arvutati 2. mail 2017 sellele eelneva pangapäeva, s.o 28. aprilli 2017, kohta. Ühinemise heakskiitmine ning ühinemise kompensatsioonina osakute vastuvõtmine ei nõudnud osakuomanike poolset tegutsemist.

AS LHV Varahaldus ostis 2016. aastal Danske Bank A/S-ilt fondivalitseja Danske Capital AS, mis ühendati samal aastal LHV Varahaldusega. Fondivalitsejate ühinemise tulemusena suurenes LHV valitsetavate pensionifondide arv 6lt 11ni, sealhulgas kohustuslike pensionifondide arv 5lt 8ni. Seejuures oli ühinemise tulemusena LHV valitsetavateks fondideks saanud kohustuslike pensionifondide aktsiatesse investeerimise osakaal kõigi 3 lisandunud pensionifondi puhul sama, mis vähemalt ühel LHV poolt juba fondivalitsejate ühinemise eelselt valitsetaval fondil. LHV Pensionifondi 25 ja LHV Pensionifondi M puhul oli aktsiate osakaal võrdne ning nende investeerimispoliitikates ei olnud ka muid piisavalt olulisi erinevusi. Sellest tulenevalt oli mõistlik nimetatud fondid ühendada.

1. veebruarist 2018 on fondil kolm fondijuhti. Andres Viisemanni kõrval juhivad fondi Romet Enok ja Kristo Oidermaa.

Võlakirjaturgude ülevaade

Oodatult pakkus eurotsooni võlakirjaturg 2017. aastal madalat tootlust, andes tulemuseks veidi enam kui pool protsenti. Seejuures olid ülekaalukalt parima tulemusega madalama krediitkvaliteediga ettevõtete võlakirjad, kus võit ulatus isegi enam kui nelja protsendi tasemele. Seevastu turu ankruks olev Saksa valitsuse väärtpaberite turg jäi kokkuvõttes juba miinuspoolele, kui 10 aasta intress kerkis aastaga 0,2% lähedalt 0,4%ni. Euroopas himutab võlakirjainvestoreid keskpanga erakordsete tugimeetmete lõpptähtaja kätte jõudmine. Globaalselt on võlakirjaturu taustaks lisaks Ameerika Ühendriikides jätkuv intresside tõstmise tsükkel.

Eelmises aastaaruandes välja toodult ei ole me juba pikema aja jooksul lisanud rahvusvahelistelt võlakirjaturgudelt uusi positsioone ettevõtete võlakirjades. Tulenevalt kõrgest hinnatasemest ei teinud me seda ka 2017. aastal. Olemasolevatest investeringutest pakkusid Läti ja Leedu valitsuste võlakirjad ka 2017. aastal turu keskmisest paremat tootlust, kuid ka siin on edasine oodatav tootlus jõudnud küllaltki madalale tasemele. Teistest suurematest positsioonidest pakkusid Bulgaaria valitsuse, Citadele panga ja Brasil Foodsi võlakirjad vastavalt 7,5%, 6,25% ja 4,25% tootlust. Bulgaaria võlakirjad müüsiime sügisel täies ulatuses, teenides veidi enam kui kolme aastase investeerimisperiodiga 23% tootlust. Nii ostu kui müügi hetkel oli tegemist fondide suurima üksiku investeringuga väljastpoolt Baltikumi.

Uusi positsioone võtame hetkel fondidesse väljastpoolt finantsturge, st aidates ettevõtetega otse suheldes uute võlakirjade loomisele kaasa Eestis ja laiemalt Baltikumis. Selliselt lisasime portfelli kronoloogilises järjekorras aasta algusest Auto24, Transpordi Varahalduse, Riigi Kinnisvara, Tartu linna, Coop panga, Citadele, Luminori, Siauliu panga ja BIG panga võlakirju. Kokku investeerisime selliselt 163 EURm ehk aastalõpu seisuga ligilähedaselt 22% LHV aktiivselt juhitud pensionifondide võlakirjaportfelli mahust. Näeme seda suunda jätkuvalt kõige atraktiivsema rahapaigutuse võimalusena hetkel. Jätkame tööd kohalike emitentide leidmiseks ja loodame portfelledele juba peagi täiendust.

Aktsiaturgude ülevaade

2017. aasta kujunes globaalsetele aktsiaturgudele positiivseks ning valdavalt liikusid börsid rahuliku tempoga tõusutrendis. Kõiki maailma aktsiaturge hõlmav MSCI World indeks kerkis 2017. aastal enam kui 7% võrra. Tugevat tootlust näitas USA aktsiaturg, mille indeks S&P 500 kerkis aastaga kohalikus valuutas mõõdetuna 19% võrra. Positiivset mõju avaldasid nii üldine makromajanduslik olukord kui ka börsiettevõtete kasvavad müügitulu ja kasum. Eurodesse ümber arvestatult jäi aga tootluseks vaid 5%, mis on tingitud USA dollari valuutakursi nõrgenemisest euro vastu. Ka Jaapani börsiindeks näitas tänu makromajandusliku olukorra paranemisele head tootlust tõustes kohalikus valuutas 14% ja eurodes 8% võrra.

Euroopa aktsiaturgude indeks kerkis 2017. aastal 9% võrra, kusjuures head tootlust näitasid pea kõik Euroopa riigid. Börside tõusu vedas Lõuna-Euroopa eesotsas Hispaaniaga, kus majanduskasv on euroala kõrgeimate seas ning ka riigi tööpuudus on langustrendis. Põhja-Euroopas oli tugev Helsinki börs rohkem kui 6% tõusuga tänu Soome majanduse taastumisele. Aasta teises pooles hakkasid tugevalt tõusma ka maailma arenevate turgude börsid. Väga heaks kujunes aktsiaturu tootlus Hiinas ja teistes Aasia riikides, samuti paljudes Lõuna-Ameerika maades. Arenevate turgude tootlust toetasid mitmete toormete hinnatõus, poliitiliste probleemide leevenemine ning üldine sentimendi paranemine. Tagasihoidlikuks jäi vaid Venemaa börs, mille tootlus eurodes mõõdetuna oli -12%. Venemaale avaldavad jätkuvalt negatiivset mõju keerulised suhted lääneriikidega ja majandussanktsioonide jätkumine.

LHV pensionifondide tootlust mõjutas 2017. aastal enim Balti aktsiaturg. Meie Balti aktsiaportfelli tootlus oli aasta peale koguni 23,7% (koos laekunud dividendidega). Suurima panuse andsid sellesse Tallinki aktsia 36% tõusuga, Šiaulių bankas 57% tõusuga ja Grindeks, mille aktsia kerkis 55% võrra. Müüsimme oma osaluse Latvijas Kuģniecība aktsias, mille suuromanik ostis väikeaktsionäridelt välja, tuues pensionifondidele 51% tootlust. Loomulikult oli portfellis ka langejaid nagu Olainfarm (-5,4%), Ekspress Grupp (-5,3%) ja Apranga (-1,6%), kuid nende mõju jäi võrreldes suurte tõusjatega minimaalseks. Balti aktsiaturud on üleilmsetega võrreldes endiselt soodsad ja positiivseid arengusuundi on näha ka riikide majanduste väljavaadetes. Sellest hoolimata ei oota me kohalikul aktsiaturul teist sama tugevat aastat. Paljude kohalike ettevõtete puhul näeme just finantstulemustes vähest kasvuprospektiivi, sest neis tegeletakse peamiselt peenhäälstusega. Oleme Baltikumis aktsiapositsioone valikuliselt vähendanud, võttes arvesse nii nende ebalikviidsust kui ka turutsükli faasi.

Märgatavalt on kasvanud ka Baltikumis tegutsevate erakapitalifondide maht. Näiteks Livonia Partners fond omandas osaluse Leedu telekommunikatsiooniettevõttes Cgates ja Läti IT-ettevõttes Santa Monica Networks. Baltcap'i fondid ostsid enamuse autoportaal Auto24 ning kohvimasinade ja -automaatide pakkuja Selecta Balticis. BPM Mezzanine fond seevastu pakkus finantseeringut veespordi varustuse tootjale Tahe Outdoors. LHV pensionifondide uue investeeringuna lisandus Baltcap Infrastructure Fund, mille eesmärgiks on koostöös avaliku sektori rahastusega teha järgneva 20 aasta jooksul pikaajalisi investeeringuid transpordi- ja energiainfrastruktuuri projektidesse. Fondi esimeseks tehinguks sai Leedus asuv biomassi kütusena kasutatav soojajaam.

Tasakaalustatud fondide võrdlus *	NAV 31.12.2016	NAV 31.12.2017	Osaku puhasväärtuse kasv
Swedbank pensionifond K2	0,96009	0,98682	+2,78%
Luminor B Pensionifond	0,98593	1,00957	+2,40%
LHV Pensionifond M	1,24925	1,27847	+2,34%
SEB Optimaalne Pensionifond	0,87022	0,88597	+1,81%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Kuivõrd 31.12.2016 oli laupäev, kuvab Pensionikeskus selle päeva asemel 30.12.2016 puhasväärtust ning kuivõrd 31.12.2017 oli pühapäev, kuvab Pensionikeskus selle päeva asemel 29.12.2017 puhasväärtust. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond M 2017. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond M 2017. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeringute aruandest, tehingu- ja vahendustasude aruandest ning sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Mihkel Oja
Juhatuseliige

Joel Kukemelk
Juhatuseliige

Tallinn, 28.03.2018

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Bilanss

(eurodes)

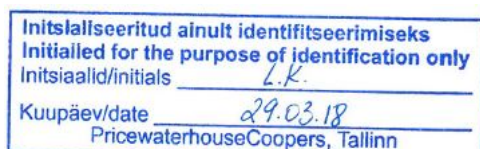
Varad	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid		2 067 852	13 291 423
Tähtajalised hoised		3 442 562	12 753 732
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	5	49 875 052	26 169 467
Aktsiad	5	3 656 584	2 361 658
Fondiosakud	5	11 859 259	9 092 255
Laenud ja nõuded:			
Noteerimata võlakirjad		23 874 754	168 700
Viitlaekumised	7	208 059	9 473
Varad kokku		94 984 122	63 846 708

Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses

Lühiajalised kohustused

Võlgnevus fondivalitsejale	8	85 113	68 317
Võlgnevus depoopangale		0	13
Lühiajalised kohustused kokku		85 113	68 330
Kohustused kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		85 113	68 330
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses	6	94 899 009	63 778 378
Kohustused ja fondi vara puhasväärtuses kokku		94 984 122	63 846 708

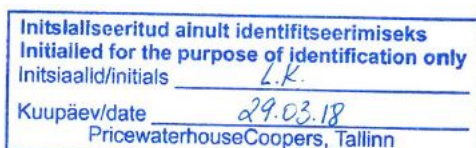
Lisad lehekülgedel 12 kuni 29 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne
 (eurodes)

	Lisa	2017	2016
Tulud			
Intressitulud		1 445 900	842 654
Dividenditulud		592 701	357 337
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja –kohustustest:			
Võlakirjadelt		-553 888	516 451
Aktsiatelt		433 109	254 007
Fondiosakutelt		1 161 317	490 179
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		-57 086	52 512
Tulud kokku		3 022 053	2 513 140
Tegevuskulud			
Valitsemistasud	8	897 776	724 897
Tehingutasud		1 151	1 811
Muud tegevuskulud		1 013	54
Tegevuskulud kokku		899 940	726 762
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		2 122 113	1 786 378

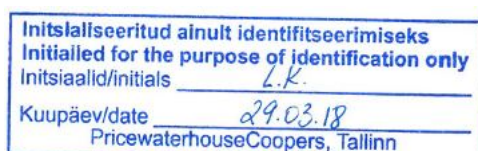
Lisad lehekülgedel 12 kuni 29 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne
 (eurodes)

	Lisa	01.01.2017 -31.12.2017	01.01.2016 -31.12.2016
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi algul		63 778 378	48 273 258
Osakute märkimisel laekunud raha		37 209 385	17 927 657
sh. LHV Pensionifond-i 25 ühinemisel		10 497 446	0
Osakute lunastamisel tasutud raha		-8 210 867	-4 208 915
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		2 122 113	1 786 378
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	94 899 009	63 778 378
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus		73 917 762	50 938 178
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	6	1.28385	1.25207

Lisad lehekülgedel 12 kuni 29 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

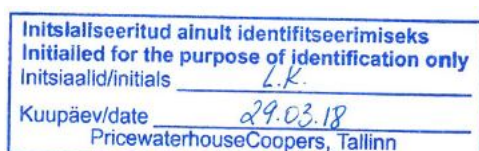

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	1 416 523	833 713
Laekunud dividendid	423 492	414 303
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-50 433 031	3 198 890
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud	9 311 170	-8 340 401
Makstud tegevuskulud	-883 158	-712 886
Neto rahavood põhitegevusest	-40 165 003	-4 606 381
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	37 209 385	17 927 657
Osakute lunastuse eest tasutud	-8 210 867	-4 208 915
Neto rahavood finantseerimistegevusest	28 998 518	13 718 742
Rahavood kokku	-11 166 485	9 112 361
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-11 166 485	9 112 361
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	13 291 423	4 126 550
Valuutakursside muutuse mõju	-57 086	52 512
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	2 067 852	13 291 423

Lisad lehekülgedel 12 kuni 29 on raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond M (edaspidi: Fond) moodustati 26.03.2002. Fond alustas investeerimistegevust 2002. aasta suvel. LHV Pensionifond M investeerib kuni veerandi (25%) investeeritavast rahast aktsiaturgudele ehk omandab osalusi ettevõtetes, ülejäänud osa Fondi varadest investeeritakse võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse ja muusse varasse.

LHV Pensionifond M fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2017 kuni 31.12.2017.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 28.03.2018.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond M raamatupidamise aruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS EU). Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamisseaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Fond on raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtunud IFRS-i nõuetest ulatuses, mis ei ole vastuolus Investeerimisfondide seaduse ja Rahandusministri määruse nr. 8 nõuetega. Vastuolu korral on Fond lähtunud Investeerimisfondide seaduses ja Rahandusministri määruses nr. 8 (Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele) sätestatud nõuetest.

Uued finantsaruandluse standardid

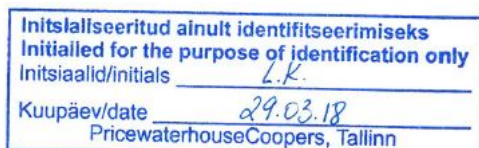
Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 01.01.2018 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Lubatud on standardi varasem rakendamine, kuid Fond ei ole plaaninud seda teha. Fond kavatseb esmasel IFRS 9 standardi rakendamisel 2018. aastaaruandes kasutada vabastust 2017.a võrdlusandmeid mitte korrigeerida. Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmis-kategooriast:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (AC)
- varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande (FVOCI)
- varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (FVTPL).

IFRS 9 klassifitseerimise ja mõõtmise reeglite alusel tuleb finantsvarad klassifitseerida ja mõõta kas amortiseeritud soetusmaksumuses, õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande või õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande. Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Ärimudeli hindamiseks on Fond jaganud finantsvarad portfelliges ja/või alamporfelliges selle alusel, kuidas sarnaseid finantsvarasid koos hallatakse saavutamaks kindel äriiline eesmärk. Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfelliges, kus Fond hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtuses

läbi kasumiaruande (näiteks tuletisinstrumentid). Varjatud („embedded“) tuletisinstrumente ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.

Omakapitaliinstrumentid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib fondivalitseja juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab Fond enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

Eelpool kirjeldatud ärimudeli analüüsimise tulemusena ei olnud finantsinstrumentide mõõtmises olulisi muutusi võrreldes IAS-ga 39, täpsemalt on toodud allolevas tabelis. Seega standardi esmakordne rakendamine ei mõjuta oluliselt Fondi finantspositsiooni, finantstulemusi või omakapitali perioodil, mil standardit esmakordselt rakendatakse.

IFRS 9 väärtuse languse kahjumite kajastamise mudeli nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi mudelil, vastupidiselt IAS 39 tegeliku krediidikahjumi mudelile. Samuti on IFRS 9 väärtuse languse kahjumite kajastamise nõuded laiahaardelisemad võrreldes standardiga IAS 39, nõudes kõigi finantsvarade, mida mõõdetakse amortiseeritud soetusmaksumuses ja õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi, sh bilansiväliste kohustuste (nii garantiid kui ka väljastamata laenusummad), puhul finantsvara väärtuse languse testimist. Testitavad finantsvarad jaotatakse kolme gruppi vastavalt finantsvarade krediitkvaliteedi muutumisele. Esimesse gruppi kuuluvad finantsvarad, mille puhul pole toimunud olulist krediitkvaliteedi halvenemist, teise gruppi kuuluvad finantsvarad, millel on toimunud oluline krediitkvaliteedi halvenemine, ning kolmandas grupis on mittetöötavad finantsvarad. Kolmandasse gruppi kuuluvate oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse individuaalselt, samas kui ebaolulistele finantsvaradele rakendatakse grupipõhist hindamist. Esimesse gruppi kuuluvate finantsvarade allahindluse summa moodustab 12 kuu oodatav krediidikahjum. Teise ja kolmandasse gruppi kuuluvate finantsvarade allahindluse summa on võrdne finantsvara oodatava krediidikahjumiga kogu eluea jooksul.

Uus standard muudab riskimaandamisarvestuse nõudeid põhiliselt selle poolest, et seob riskimaandusarvestuse paremini riskijuhtimisega, kuid need standardi muudatused ei oma otsust mõju Fondis, sest Fond ei kasuta praegu riskimaandust. Samas näeme, et uued riskimaandusarvestuse nõuded annavad Fondile paremad võimalused riskimaandusarvestuse kasutuselevõtuks, eesmärgiga vähendada finantsaruannetes selliste positsioonide volatiilsust, mida maandatakse raamatupidamislikult teisiti kajastatavate instrumentidega.

Fondi finantsvarad on klassifitseeritud järgmistesse IAS 39 rühmadesse:

- a) finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (tulude ja kulude aruande)
- b) laenud ja nõuded

Vastavalt fondijuhi ja fondivalitseja juhtkonna poolt koostatud analüüsile ja tehtud hinnangutele jagunevad Fondi finantsvarad alates 01.01.2018 järgmistesse rühmadesse:

tuhandetes eurodes	Lisa	Mõõtmis- kategooria		Bilansiline jääkväärtus vastavalt IAS-le 39 (seisuga 31.12.2017)	Mõju Ümberarvestus	Bilansiline jääkväärtus vastavalt IFRS-le 9 (seisuga 31.12.2017)
		IAS 39	IFRS 9			
Nõuded krediitiasutustele		L&R	AC	5 510 414	0	5 510 414
Omakapitali instrumendid (aktsiad ja fondiosakud)		FVTPL	FVTPL	15 515 843	0	15 515 843
Võlainstrumendid		FVTPL	FVTPL	49 875 052	0	49 875 052
Võlainstrumendid		L&R	AC	23 874 754	0	23 874 754
Võlainstrumendid kokku				94 776 063	0	94 776 063
Muud finantsvarad		L&R	AC	208 059	0	208 059
Finantsvarad kokku				94 984 122	0	94 984 122

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad on:

- nõudmiseni ja tähtajalised hoised krediitiasutustes;
- noteerimata võlakirjad.

Fondijuhi ja fondivalitseja juhtkonna hinnangul kannavad krediitiasutuste nõuded väga minimaalset krediidiriski ning seetõttu hinnatakse nende finantsvarade krediidiriski individuaalselt. Lisaks hinnatakse individuaalselt noteerimata võlakirjade krediidiriski. Tulenevalt sellest, et:

- noteerimata võlakirjad on bilansipäeval tähtaegsed;
- vastaspoolte finantsseisund on tugev ning ei ole eeldada makseraskuste tekkimist;
- fondijuht ja fondivalitseja juhtkond on hinnanud majanduskeskkonna perspektiivi lähiaastatel tugevaks;

ei ole IFRS 9 rakendamisel kajastatud noteerimata võlakirjade osas allahindlusi. Fondijuht ja fondivalitseja juhtkond on rakendanud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade allahindluste kajastamiseks regulaarse hindamise protsessi, mis muuhulgas sisaldab vastaspoolte maksekäitumise, finantstulemuste ja üldise majanduskeskkonna hindamist.

Fondi investeringutele, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, IFRS 9 allahindluse rakendamine ei kohaldu.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste ja hinnangute tegemist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustuste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Aruandeperioodil ei ole taolisi hinnanguid rakendatud.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale euro. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused bilansipäeval on ümber hinnatud eurodesse võttes aluseks depoopanga Swedbank poolt hindamishetkel kehtivad ülekandevaluuta ostukursid. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustuste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustused järgnevasse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - soetamisel määratletud klassi õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid;
- laenud ja nõuded - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded. Laene ja nõudeid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- finantskohustused õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid;
- finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustused fondivalitseja ja depoopanga ees. Antud finantskohustusi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

IAS 39 kategooria	Klass (määratletud LHV Varahalduses)	31.12.2017	31.12.2016	
Laenud ja nõuded	Nõuded krediitiasutustele	5 510 414	26 045 155	
	Noteerimata võlakirjad	23 874 754	168 700	
	Muud finantsvarad	208 059	9 473	
Finantsvarad	Finantsvarad	Aktsiad	3 656 584	2 361 658
	õiglases väärtuses	Fondiosakud	11 859 259	9 092 255
	muutustega läbi	Noteeritud	49 875 052	26 169 467
	kasumiaruande	võlakirjad		

Õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatav finantsvara või -kohustus on kauplemiseesmärgil hoitav, s.t. omandatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiosmise eesmärgil.

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul.

Esmane ja edasine kajastamine

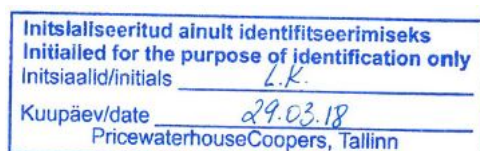
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande võetakse esmalt arvele tehingupäeval ehk päeval, mil Fond omandab lepingujärgsed õigused finantsinstrumendi omandamiseks.

Õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused võetakse esialgselt bilansis arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantsvara või -kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus. Tehingutega kaasnevad tehingutasud kajastatakse tulude ja kulude aruandes kuluna kirjel „Tehingutasud“. Muud finantsvarad ja -kohustused võetakse esmalt arvele nende soetusmaksumuses koos nendega otseselt seotud tehingukuludega.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse finantsvarasid ja finantskohustusi õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande nende õiglases väärtuses (vt ka „Õiglase väärtuse hindamine“ allpool).

Muud finantsvarad kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses (vt ka „Korrigeeritud soetusmaksumus“ allpool).

Finantskohustuste edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses). Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas. Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast.

Väärtpaberite ümberhindlusest õiglases väärtuses tekkinud kasumid ja kahjumid, välja arvatud intressi- ja dividenditulu (-kulu) kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses, arvestamata tehingukulusid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansis varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid.

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“

Korrigeeritud soetusmaksumus

Finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumus on selle vara või kohustuse algne soetusmaksumus, mida on vajadusel korrigeeritud põhiosa tagasimaksete, sisemise intressimäära meetodil leitud kumulatiivse amortisatsiooni või muu erinevuse algse seotusmaksumuse ja lunastusväärtuse vahel ning vara väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumendid) puhul põhineb õiglase väärtus börsipäeva sulgemishinnal (close price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse määramine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustuste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „Investeeringufondide vara puhasväärtuse arvutamise reeglid“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustuste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeeringufondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

Finantsvarade kajastamise lõpetamine

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse ja see eemaldatakse Fondi bilansist kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele on aegunud või kui finantsvara koos kõigi oluliste omandiga seotud riskide ja hüvedega on üle antud.

Finantsvara kajastamise lõpetamisel näidatakse bilansilise jääkmaksumuse ja finantsvara realiseerimisel saadud müügihinna vahe tulude ja kulude aruande real „Neto kasum/kahjum õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustustest“. Realiseerimisega seotud tehingutasud näidatakse real „Tehingutasud“. Kui kõik või märkimisväärne osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest ei ole üle antud, siis ülekantud finantsvara kajastamist ei lõpetata (näiteks väärtpaberite laenamise).

Finantskohustuste kajastamise lõpetamine

Fond lõpetab finantskohustuste kajastamise, kui lepinguga määratud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud. Erinevused finantskohustuse bilansilise jääkmaksumuse ja kustutatud või ülekantud maksumuse vahel kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustusi tasaarveldatakse ja näidatakse bilansis netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustused tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustuste tasaarveldamist rakendanud.

2.5 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile;
- väärtpaberi intressi- või põhiosamaksete maksmatajätmise või hilinenud maksmine;
- finantsvara aktiivse turu kadumine;
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

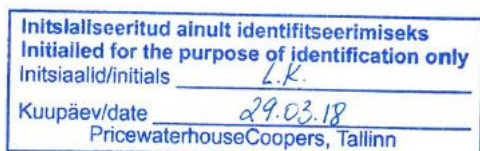
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade väärtuse langemisel arvutatakse kahjumi suurus vara bilansilise väärtuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahelise erinevusena, mida on diskonteeritud finantsvara esialgse sisemise intressimääraga. Vara bilansilist väärtust vähendatakse saadud kahjumi võrra, kahjumit kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara väärtuse languse korral antud vara intressitulu arvestust ei muudeta. Kui kahjum vara väärtuse languselt väheneb ja seda langust saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimub pärast väärtuse languse kajastamist, siis tühistatakse eelnevalt kajastatud vara väärtuse langusest tulenev kahjum.

2.6 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.7 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (Ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktiveeritud vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jätakse aktiveeritud üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.8 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.9 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleöhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleöhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.10 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediidasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse bilansis real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.11 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS LHV Varahaldus (fondivalitseja) sisemistest protseduurireeglitest ja Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguarade turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustused. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.12 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on 1,6% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu alampiirmäär on maksimaalselt 0,5%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures Valitsemistasu määra vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu oli perioodil 1.02.2016 kuni 31.01.2017 1,27584% ning perioodil 01.02.2017 kuni 31.01.2018 1,064%. Alates 01.02.2018 on kohaldatav valitsemistasu 1,008%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.13 Tehingutasud

Tulude ja -kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.14 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele. Alates 1. juunist 2009 kuni 2009. aasta lõpuni peatati maksed pensionifondidesse. Kuni 30. novembrini 2009 oli II sambaga liitunutel võimalik esitada avaldus jätkamiseks 2010. aastast II samba makseid vabatahtlikult. Isikutel, kes avaldust ei esitanud, olid II samba maksed peatatud ka 2010. aastal, taastudes 2011. aastast 50% ulatuses ning jätkudes aastast 2012 tavapärase süsteemi alusel. Isikutele, kes jätkasid vabatahtlikult 2% maksmist II sambasse, oli aastatel 2014 kuni 2017 riigi panus varasema 4% asemel 6%. 2013. aastal oli võimalik esitada maksete tõstmise avaldus, mille puhul olid inimese ja riigi

maksed aastatel 2014 kuni 2017 vastavalt 3% ja 6%. Alates 2018 aastast on II samba pensionimaksed isikutel 2% ja riigil 4%.

2.15 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär oli kuni 31.01.2017 1% osaku puhaväärtusest, kuid alates 01.02.2017 osaku tagasivõtmistasu ei võeta.

2.16 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisa 9).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaberitesse, tuletisinstrumentidesse, hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeringu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhaväärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeringu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ja Fondi tingimustega seatud investeerimispiiranguid. Investeerimisliimitidest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, investeerimispiirangute ületamise korral võtab fondijuht ette meetmed nende likvideerimiseks.

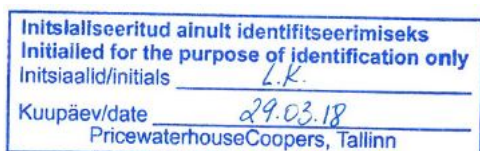
Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud järgmistele riskidele:

tururisk

krediidirisk

likviidsusrisk

kapitalirisk

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsioonide muutumisel võidakse vajadusel investeeringutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteeringutes.

Fondi investeeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus;
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus.

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2017			
EUR	+/- 20	+/- 107 517	+/- 4 767
USD	+/- 20	+/- 12 695	+/- 0
31.12.2016			
EUR	+/- 20	+/- 68 884	+/- 2 000
USD	+/- 20	+/- 922	+/- 53

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Fondil puudusid 2017. ja 2016. aastal intressikandvad kohustused. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2017	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi- summades	Kogune- nud intress	Kokku
Varad							
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	4 706 847	789 547	0	0	5 496 394	14 020	5 510 415
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:							
Võlakirjad	6 742 000	4 423 000	22 783 186	13 201 110	47 149 296	2 725 757	49 875 053
Laenud ja nõuded:							
Noteerimata võlakirjad	20 000	2 769 993	8 938 925	12 055 300	23 784 218	90 535	23 874 753
Kokku	11 468 847	7 982 540	31 722 111	25 256 410	76 429 908	2 830 312	79 260 221

31.12.2016	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi- summades	Kogune- nud intress	Kokku
Varad							
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	13 291 423	12 752 929	0	0	26 044 352	803	26 045 155
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:							
Võlakirjad	415 652	338 000	7 325 302	15 848 360	23 927 315	2 242 152	26 169 467
Laenud ja nõuded:							
Noteerimata võlakirjad	168 700	0	0	0	168 700	0	168 700
Kokku	13 875 776	13 090 929	7 325 302	15 848 360	50 140 367	2 242 956	52 383 322

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Avatud valuutaposisiooni jälgib fondijuht igapäevaselt. Vastavalt Fondi tingimustele võib Fond hoida avatud valuutaposisiooni maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile. Fondil on finantskohustused ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2017	EUR	USD	RON	RUB	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	1 588 396	476 595	1 342	1 165	354	2 067 852
Tähtajalised hoiused	3 442 562	0	0	0	0	3 442 562
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	43 471 608	6 403 444	0	0	0	49 875 052
Aktsiad	3 434 305	67 169	0	70 936	84 174	3 656 584
Fondiosakud	11 531 538	304 538	23 183	0	0	11 859 259
Laenud ja nõuded:						
Noteerimata võlakirjad	23 874 754	0	0	0	0	23 874 754
Viitlaekumised	207 644	415	0	0	0	208 059
Valuutariski kandvad varad kokku	87 550 807	7 252 161	24 525	72 101	84 528	94 984 122
Valuutariski kandvad kohustused						
Muud kohustused	-85 113	0	0	0	0	-85 113
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-85 113	0	0	0	0	-85 113
Avatud valuutaposisioon	87 465 694	7 252 161	24 525	72 101	84 528	94 899 007

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

31.12.2016	EUR	USD	RON	RUB	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	12 338 063	930 912	2 752	3 665	16 031	13 291 423
Tähtajalised hoiused	12 753 732	0	0	0	0	12 753 732
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	25 146 433	1 023 034	0	0	0	26 169 467
Aktsiad	2 235 801	0	0	94 101	31 756	2 361 658
Fondiosakud	8 786 234	284 145	21 876	0	0	9 092 255
Laenud ja nõuded:						
Noteerimata võlakirjad	168 700	0	0	0	0	168 700
Viitlaekumised	8 941	532	0	0	0	9 473
Valuutariski kandvad varad kokku	61 437 904	2 238 623	24 628	97 766	47 787	63 846 708

Valuutariski kandvad kohustused

Muud kohustused	-68 330	0	0	0	0	-68 330
Valuutariski kandvad kohustused kokku	-68 330	0	0	0	0	-68 330

Avatud valuutaposisioon	61 369 574	2 238 623	24 628	97 766	47 787	63 778 378
--------------------------------	-------------------	------------------	---------------	---------------	---------------	-------------------

Tuletisinstrumentid on toodud lepingulistest summades bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustustena. Tuletisinstrumentide õiglaseks väärtuseks on bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustuste vahe.

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	2017	Kursimuutus	2016
USD kurss	+/- 10%	+/- 725 216	+/- 10%	+/- 223 862
RON kurss	+/- 10%	+/- 2 453	+/- 10%	+/- 2 463
RUB kurss	+/- 10%	+/- 7 210	+/- 10%	+/- 9 777

Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglases väärtuses tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide kaupa.

Fond järgib aktsiahinna riski juhtimisel nii õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- ühe väärtpaperi maksimaalne investering 5% Fondi vara väärtusest;
- ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtpaperite maksimaalne osakaal 20% Fondi vara väärtusest;
- aktsiate ja aktsiafondide maksimaalne osakaal 25% Fondi vara väärtusest.

Fondi investeringute jaotus geograafiliste piirkondade sektorite lõikes on esitatud lisa 3.4 Riski kontsentratsioon.

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneada tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Fond juhib likviidsusrisi järgmiste kriteeriumite alusel:

- Fond investeerib valdavalt turukõlblikesse väärtpaberitesse, mis on kergesti realiseeritavad;
- Fond võib investeerida maksimaalselt 10% Fondi vara väärtusest turul mittekaubeldavatesse aktsiatesse ja võlakirjadesse;
- Osakute vahetamine toimub 3 korda aastas, mille jaoks on Fondil piisavalt aega likviidsuspositsiooni parandada.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsed instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 52 705 607 eurot on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtpaberite info, mille realiseerimine võib võtta rohkem kui 2 nädalat:

Mittelikviidsed väärtpaberid	31.12.2017	31.12.2016
Võlakirjad		
Arco Vara 12% 06/01/18	20 000	20 000
Autolist 12% 03/04/22	1 269 078	0
Autolist 3% 03/04/22	2 423 525	0
Bank Saint Petersburg 25/07/17	0	439 352
BIGBANK 6.5% 28/12/2027	2 001 083	0
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	1 543 076	0
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	2 189 358	1 757 738
Coop Pank 6.75% 04/12/2027	2 300 588	0
INBANK 7% 28/09/26	19 938	20 337
Luminor 20/12/19	3 300 328	0
Nelja Energia 02/06/21	1 049 875	1 009 736
Nortal 20/06/21	0	148 700
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27	4 200 188	0
Siauliu Bankas 21/12/20	2 000 329	0
Tartu linn 25/10/32	2 772 442	0
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25	3 587 193	0
Aktsiad		
Apranga	89 992	91 415
Arco Vara	36 977	30 165
Ekspress Grupp	160 795	150 660
Grindeks	201 280	142 236
Grigeo	71 585	58 195
Linax Agro	53 093	52 927
Lumi Capital Residential Real Estate osa	399 900	0
Olympic Entertainment Group	93 320	91 773
Olainfarm	282 636	303 041
PRFoods	10 139	37 602
Siauliu Bankas	160 907	96 605
Silver Screen Holdings	232 407	0
Tallink Grupp	553 486	373 224
Tallinna Kaubamaja	494 206	414 479
Pegas Nonwovens	46 304	0

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Bank Saint Petersburg	70 936	94 101
Fondiosakud		
EfTEN Kinnisvarafond	4 517 525	3 803 576
EfTEN Kinnisvarafond II	132 852	112 934
Aberdeen Latin American Equity Fund	35 647	30 102
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	17 873	28 585
Lithuania SME Fund K?B	105 346	74 958
BaltCap Private Equity Fund II SCSp	244 267	167 486
Birdeye Timber Fund	407 481	281 725
Birdeye Timber Fund 2	219 182	99 646
East Capital Baltic Property Fund II	1 767 076	2 314 087
East Capital Baltic Property Fund III	405 545	220 858
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	172 370	164 843
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	171 311	163 907
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	397 194	271 486
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	229 190	156 804
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	191 901	131 298
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	184 890	126 507
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	449 192	0
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	157 345	0
BPM Mezzanine Fund A share	264 009	124 760
BPM Mezzanine Fund B share	264 009	124 760
Karma Ventures	119 116	29 889
KS EuVECA Livonia Partners Fund	190 227	83 346
Kokku	42 278 512	13 843 843

Fondi tingimuslikud kohustused 31.12.2017 seisuga järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	Kohustuse suurus (miljonit eurot)
Erakapitali investeeringud	0.84
Riskikapitali investeeringud	0.46
Investeeringud kinnisvara fondidesse	0.15
Kokku	1.45

Fondijuht jälgib Fondi likviidsuspositsiooni igapäevaselt. Likviidsete vahendite mittepiisavuse korral informeerib fondijuht koheselt riskijuhtimise üksust ja juhatust. Riskijuhtimise üksuse igakuistes ülevaadetes juhatusele on toodud välja ka eelpool nimetatud likviidsusega seotud positsioonid.

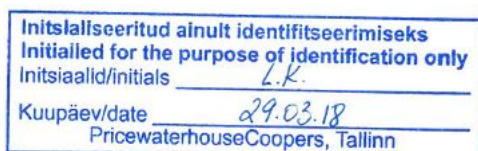
Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustusi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustuste ja nende kohustuste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustuste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustusi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoolte võimetus oma kohustusi täita. Fond järgib sisemisi protseduureegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediidireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 5% Fondi vara väärtusest;

- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 10% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest ning tuletisinstrumentid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsia- ja fondiinvesteeringuid, mis ei kanna krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2017	31.12.2016
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	5 510 414	26 045 156
Viitlaekumised	208 059	9 473
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:		
Võlakirjad	49 875 053	26 169 467
Laenud ja nõuded:		
Noteerimata võlakirjad	23 874 753	168 700
Kokku	79 468 280	52 392 796

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad Fondi investeeringud võlakirjadesse:

	31.12.2017	31.12.2016
AA / Aa2	5.13%	1.96%
AA- / Aa3	0.97%	0.00%
A+ / A1	4.69%	0.00%
A / A2	7.87%	7.70%
A- / A3	20.38%	45.80%
BBB+ / Baa1	10.15%	0.88%
BBB / Baa2	6.41%	9.45%
BBB- / Baa3	3.58%	3.95%
BB+ / Ba1	7.79%	16.95%
BB / Ba2	0.00%	0.00%
B+ / B1	0.00%	6.67%
B / B2	0.00%	1.67%
Reitinguta	33.03%	4.97%
Kokku	100.00%	100.00%

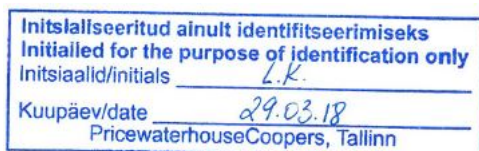
Raha ja deposiitide krediidirisk on marginaalne kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille krediidireiting on A+ (Standard&Poor's) ning deposiitide osakaal on väga väike (alla 4% Fondi mahust).

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2017	31.12.2016
Baltikum	60.80%	79.54%
Euroopa	22.52%	12.70%
Euroopa arenevad turud	2.32%	5.29%
Venemaa	0.07%	0.15%
Põhja-Ameerika	12.46%	0.81%
Aasia arenevad turud	0.34%	0.00%
Vaikse ookeani piirkond	0.44%	0.00%
Ladina-Ameerika	1.03%	1.51%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2017	31.12.2016
Raha ja raha ekvivalendid	5.94%	40.75%
Kestvuskaubad	1.87%	0.68%
Esmatarbekaubad	2.34%	2.30%
Energia	1.00%	0.45%
Finantssektor	41.74%	7.17%
Valitsus	18.00%	23.63%
Tervishoid	0.51%	0.70%
Tööstussektor	1.56%	0.59%
Informatsioonitehnoloogia	3.97%	1.16%
Materjalid	1.36%	0.21%
Regionaalsed fondid	12.50%	14.26%
Telekommunikatsiooniteenused	1.55%	0.00%
Kommunaalteenused	7.66%	8.11%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest (vt lähemalt Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne) ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitoorib oodatavaid raha sisse ja väljavoo eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustuste õiglase väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustuste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglasel väärtusel mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

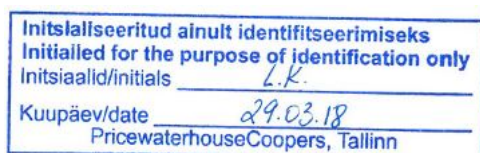
31.12.2017	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	3 024 277	0	632 307	3 656 584
Fondiosakud	1 251 355	0	10 607 901	11 859 256
Võlakirjad	49 875 053	0	0	49 875 053
Finantsvarad kokku	54 150 685	0	11 240 208	65 390 893

31.12.2016	1. tase	2. tase	3. tase	Kokku
Aktsiad	2 361 658	0	0	2 361 658
Fondiosakud	610 800	0	8 481 455	9 092 255
Võlakirjad	26 169 467	0	0	26 169 467
Finantsvarad kokku	29 141 925	0	8 481 455	37 623 380

Viitlaekumiste näol on tegemist lühiajaliste varadega, seega ei erine viitlaekumiste õiglase väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtustest.

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglasel väärtusel muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ning noteerimata võlakirjad, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksimumes. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumendid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)

3. tase – finantsinstrumendid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaperite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglase väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused ning viitlaekumised) või investeeringud on soetatud bilansipäeva lähedal ja turutingimustel (noteerimata võlakirjad).

Muud hindamismeetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste Fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investeering, siis see lisandub avaldatud väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeeringute väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standardidele – International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines – Edition December 2012. Need standardid näevad ette erinevaid investeeringu väärtuse hindamismeetodeid sõltuvalt investeeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust.

Nende erinevate hindamismeetodite eesmärgiks on leida investeeringu õiglase väärtus. Üldiselt kasutatakse selleks järgmist kolme meetodit:

- 1) Turupõhine lähenemine (*Market Approach*);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (*Income Approach*);
- 3) Kuludepõhine lähenemine (*Cost Approach*).

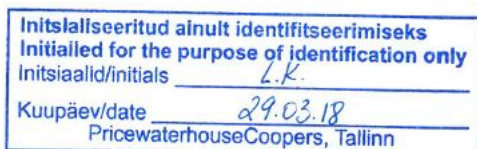
Arvestades Fondis olevate erakapitali investeeringute iseloomu on edaspidi kavas kasutada peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeeringu õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurus turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jooksul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.
- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgimisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid. Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeeringute õiglase väärtuse muutused.

	Fondiosakud	Aktsiad	Võlakirjad	Kokku
Saldo 31.12.2015	6 939 309	92 160	0	7 031 469
Ost/müük	934 603	-148 700	0	785 903
Õiglase väärtuse muutus	607 543	56 540	0	664 083
Saldo 31.12.2016	8 481 455	0	0	8 481 455
Ost/müük	880 359	632 407	0	1 512 766
Õiglase väärtuse muutus	1 246 088	-100	0	1 153 828
Saldo 31.12.2017	10 607 901	632 307	0	11 240 208

Aruandeaastal ning võrreldaval perioodil ei olnud 1. ja 3. taseme vahelisi liikumisi.

Seisuga 31.12.2017 on 3. taseme varade väärtus 11 240 208 eurot (31.12.2016: 8 481 455 eurot) ehk 11.84% (31.12.2016: 13.30%) Fondi puhasväärtusest. Kui nende investeringute väärtused muutuvad +/-10%, siis on mõju Fondi puhasväärtusele +/- 1 124 021 eurot (31.12.2016: +/- 848 146 eurot).

Lisa 6 Fondi puhasväärtuse võrdlusaruanne

tegevuse algus: juuni 2002. a

	Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus		Fondi puhasväärtus	Osaku puhasväärtus
31.12.2002	662 955	0.63976	31.12.2010	4 915 330	1.02223
31.12.2003	1 066 330	0.65178	31.12.2011	11 072 791	0.98173
31.12.2004	1 620 746	0.67416	31.12.2012	22 033 142	1.09880
31.12.2005	1 697 764	0.73951	31.12.2013	31 326 377	1.13499
31.12.2006	2 134 498	0.79364	31.12.2014	42 511 833	1.16515
31.12.2007	2 640 383	0.83209	31.12.2015	48 273 258	1.21171
31.12.2008	2 537 412	0.71865	31.12.2016	63 778 378	1.25207
31.12.2009	3 336 213	0.92333	31.12.2017	94 899 009	1.28385

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisa 7 Viitlaekumised

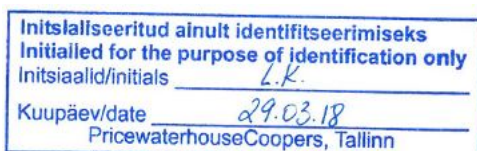
Viitlaekumistena on kajastatud laekumata dividendide ja intresside nõuded summas 208 059 eurot. Seisuga 31.12.2016 olid laekumata dividendide ja intresside nõuded summas 9 473 eurot.

Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS LHV Varahaldus ning teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond M maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2017. aastal moodustasid tasud kokku 897 776 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 85 113 eurot. 2016. aastal moodustasid tasud kokku 724 897 eurot ning võlgnevus 31.12.2016 seisuga oli 68 317 eurot.

Fondivalitseja poolt valitsetavate teiste Fondidega tehtud tehingud on olnud turutingimustel ning vahendustasusid nende tehingute eest ei ole võetud ega makstud.

2017. a ja 2016. a tehingutasud LHV Pangale on avalikustatud „Tehingu- ja vahendustasude aruandes“.

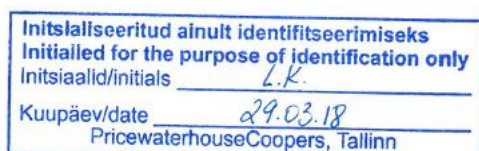

Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused

2017. a raamatupidamise aruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpaberite bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2017 seisuga.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud Fondi osaku puhasväärtus 02.01.2018 avalikustatud Fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaber	Kogus	Turuväärtus	Hind 31.12.2017	Uue hinna kuupäev	Uus hind	Möju fondi NAV-le
EFTEN Kinnisvarafond	1 626 823.00	4 517 525	2.76	15.01.2018	2.78	28 795
EFTEN Kinnisvarafond II	9 721.00	132 852	12.69	15.01.2018	13.67	9 478
East Capital Baltic Property Fund II	10 772.88	1 767 076	159.17	26.01.2018	164.03	52 323
East Capital Baltic Property Fund III	3 277.93	405 545	117.88	26.01.2018	123.72	19 143
Lumi Capital Residential Real Estate osa	155 000.00	399 900	2.58	15.01.2018	2.58	31
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	77.47	172 370	2 136.77	9.03.2018	2 225.14	6 846
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	77.31	171 313	2 128.08	9.03.2018	2 215.95	6 793
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	200.00	397 194	1 737.12	9.03.2018	1 985.97	49 770
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	116.81	229 190	1 716.48	9.03.2018	1 962.04	28 684
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	102.23	191 901	1 641.80	9.03.2018	1 877.17	24 062
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	93.28	184 890	1 733.70	9.03.2018	1 982.18	23 177
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	224.99	449 192	1 751.96	9.03.2018	1 996.48	55 015
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	80.56	157 345	1 713.00	9.03.2018	1 953.17	19 348
Birdeye Timber Fund	34 300.00	407 481	11.33	23.01.2018	11.88	18 875
Birdeye Timber Fund 2	20 036.00	219 182	10.91	23.01.2018	10.94	555
Lithuania SME Fund KÜB	27 362.62	105 346	3.48	1.03.2018	3.85	10 229
BaltCap Private Equity Fund II SCSp	182 289.08	244 267	1.13	27.02.2018	1.34	38 968
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	27 927.28	17 874	0.66	1.03.2018	0.64	-471

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2017	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	6	982 185	114	9.90%
AS LHV Pank	92	31 950 370	989	85.88%
AS SEB Pank	4	1 653 679	49	4.22%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	33	18 604 637	0	0.00%
AS LHV Pank	40	40 589 695	0	0.00%
AS SEB Pank	3	8 263 077	0	0.00%
Coop Pank AS	2	3 428 542	0	0.00%
Kokku	180	105 472 185	1 151	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 989 EUR AS-le LHV Pank.

2016	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
AS Swedbank	80	11 552 077	1 439	79.47%
AS SEB Pank	7	23 633	47	2.62%
AS LHV Pank	35	10 559 528	324	17.91%
Kokku	122	22 135 238	1 811	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 324 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2017

(eurodes)

Emitent/väärtpaperi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								83 886 981		89 265 649	94.06%
Võlakirjad								72 968 073		73 749 806	77.71%
BRF 2.75% 03/06/22	Ba1	Moody's	Brasiilia	XS1242327168	EUR	1.86%	915.24	850 255	1 053.40	978 606	1.03%
Arco Vara 12% 06/01/18 ²	NR	-	Eesti	EE3300110824	EUR	11.67%	10 000.00	20 000	10 000.00	20 000	0.02%
Autolist 3% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111137	EUR	3.00%	925.27	2 406 637	931.77	2 423 525	2.55%
Autolist 12% 03/04/22 ²	NR	-	Eesti	EE3300111129	EUR	12.00%	1 000.00	1 233 000	1 029.26	1 269 078	1.34%
BIGBANK 6.5% 28/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111400	EUR	6.50%	1 000.00	2 000 000	1 000.54	2 001 083	2.11%
Coop Pank 6.75% 04/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111384	EUR	6.75%	1 000.00	2 289 000	1 005.06	2 300 588	2.42%
Eesti Energia 4.25% 02/10/18	Baa3	Moody's	Eesti	XS0763379343	EUR	0.00%	1 004.68	391 824	1 042.48	406 567	0.43%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	Baa3	Moody's	Eesti	XS1292352843	EUR	1.06%	1 007.84	151 176	1 079.83	161 975	0.17%
Elering 4.625% 12/07/18	A2	Moody's	Eesti	XS0645947457	EUR	0.06%	1 073.32	1 464 004	1 045.89	1 426 600	1.50%
INBANK 7% 28/09/26	NR	-	Eesti	EE3300110964	EUR	6.27%	1 000.00	19 000	1 049.39	19 938	0.02%
Luminor 20/12/19 ²	NR	-	Eesti	EE3300111392	EUR	0.33%	100 000.00	3 300 000	100 009.95	3 300 328	3.48%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 308.26	4 212 947	100 004.47	4 200 188	4.43%
Transpordi Varahaldus 2.85% 18/04/25 ²	NR	-	Eesti	EE3300111160	EUR	2.85%	950.00	3 566 300	955.57	3 587 193	3.78%
Nelja Energia 02/06/21	NR	-	Eesti	NO0010737174	EUR	5.07%	1.00	1 000 000	1.05	1 049 875	1.11%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	0.47%	1.00	2 769 993	1.00	2 772 442	2.92%
China Development Bank 2.625% 24/01/22	A1	Moody's	Hiina	XS1553211134	USD	2.92%	915.46	357 946	834.05	326 113	0.34%
Banco Santander 3.875% 06/02/26	Aa2	Moody's	Hispaania	ES0413900129	EUR	0.67%	87 484.59	349 938	128 662.19	514 649	0.54%
Allianz Finance 08/07/41	A2	Moody's	Holland	DE000A1GNAH1	EUR	4.05%	95 252.05	285 756	119 952.60	359 858	0.38%
EDP Finance 4.125% 29/06/20	Baa3	Moody's	Holland	XS0223447227	EUR	0.05%	1 003.71	526 949	1 122.51	589 316	0.62%
Daimler Intl Finance 0 11/05/2022	A-	Fitch	Holland	DE000A19HBM3	EUR	-0.07%	100 488.00	502 440	100 330.00	501 650	0.53%
DT 03/04/20	Baa1	Moody's	Holland	XS1382791892	EUR	-0.23%	1 006.97	946 548	1 005.75	945 404	1.00%
Volkswagen 30/03/19	BBB+	S&P	Holland	XS1586555515	EUR	-0.13%	100 319.78	802 558	100 190.12	801 521	0.84%
DBJJP 0.375% 21/10/19	A	S&P	Jaapan	XS1309485701	EUR	-0.02%	101 319.93	202 640	100 792.95	201 586	0.21%
DBJJP 1.625% 25/09/19	A1	Moody's	Jaapan	XS0833058273	USD	2.38%	878.02	232 674	826.81	219 104	0.23%
Amber Circle 3.25% 04/12/22	A1	Moody's	Kaimanisaared	XS0860855344	USD	3.07%	949.15	2 055 857	842.61	1 825 102	1.92%
Lietuvos Energija 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	1.66%	982.86	644 754	1 039.32	681 791	0.72%
Siauliu Bankas 21/12/20 ²	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000432015	EUR	0.60%	100.00	2 000 000	100.02	2 000 329	2.11%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	EUR	0.75%	108.71	1 936 432	109.29	1 946 719	2.05%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	EUR	0.33%	0.01	1 197 525	0.01	1 192 997	1.26%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
Lithuania 3.375% 22/01/24	A3	Moody's	Leedu	XS1020300288	EUR	0.22%	1 021.81	1 219 016	1 221.72	1 457 507	1.54%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A3	Moody's	Leedu	LT0000610065	EUR	0.45%	0.01	376 777	0.01	384 060	0.40%
Lithuania 7.375% 11/02/20	A3	Moody's	Leedu	XS0485991417	USD	2.26%	987.27	518 318	945.11	496 185	0.52%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	Ba1	Moody's	Läti	LV0000802221	EUR	6.25%	10 000.18	2 180 040	10 042.93	2 189 358	2.31%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Ba1	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.11%	10 000.13	1 490 020	10 356.22	1 543 076	1.63%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	EUR	0.95%	1 021.99	2 226 921	1 051.62	2 291 478	2.41%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	EUR	0.60%	978.22	399 112	1 069.01	436 155	0.46%
Latvia 2.625% 21/01/21	A3	Moody's	Läti	XS1017763100	EUR	-0.15%	1 005.03	1 747 744	1 109.74	1 929 837	2.03%
Latvia 1.375% 23/09/25	A3	Moody's	Läti	XS1295778275	EUR	0.49%	993.17	1 787 700	1 070.73	1 927 313	2.03%
Latvia 0.375% 27/01/22	A3	Moody's	Läti	LV0000570141	EUR	0.29%	1 004.50	221 995	1 006.87	222 519	0.23%
PKO Bank 0.75% 25/07/21	A3	Moody's	Poola	XS1650147660	EUR	0.40%	997.95	644 676	1 015.77	656 186	0.69%
France Government 2.25% 25/10/22	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0011337880	EUR	-0.07%	1.12	3 281 772	1.12	3 271 377	3.45%
PKO Bank 2.324% 23/01/19	A3	Moody's	Rootsi	XS1019818787	EUR	0.03%	1 027.84	888 058	1 046.18	903 896	0.95%
SEB 1.875% 14/11/19	A+	S&P	Rootsi	XS0854425625	EUR	-0.15%	1 056.27	161 610	1 040.31	159 168	0.17%
Swedbank 1.5% 18/03/19	Aa3	Moody's	Rootsi	XS1045283766	EUR	-0.16%	1 032.09	423 155	1 032.04	423 135	0.45%
Romania 4.875% 07/11/19	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS0852474336	EUR	-0.12%	1 099.62	357 376	1 099.91	357 472	0.38%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	1.24%	991.66	624 747	1 111.34	700 145	0.74%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	1.59%	1 043.36	403 779	1 089.75	421 732	0.44%
Allianz 07/07/45	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	3.45%	94 791.94	853 127	105 066.73	945 601	1.00%
Fortum 6% 20/03/19	Baa1	Moody's	Soome	XS0418729934	EUR	0.05%	1 120.06	229 612	1 119.31	229 459	0.24%
Metsa 2.75% 29/09/27	BB+	S&P	Soome	FI4000282629	EUR	2.46%	996.65	996 651	1 032.01	1 032 007	1.09%
Neste Oil 2.125% 17/03/22	NR	-	Soome	FI4000148671	EUR	0.88%	102 454.95	307 365	106 792.53	320 378	0.34%
Neste Oil 4% 18/09/19	NR	-	Soome	FI4000047360	EUR	0.13%	1 088.27	537 604	1 077.70	532 382	0.56%
OP Bank 1.125% 17/06/19	Aa3	Moody's	Soome	XS1077588017	EUR	-0.13%	1 035.37	123 208	1 024.37	121 900	0.13%
OP Bank 1.25% 14/05/18	Aa3	Moody's	Soome	XS0931144009	EUR	-0.35%	1 027.85	173 706	1 013.81	171 334	0.18%
Sampo 1.125% 24/05/19	Baa1	Moody's	Soome	XS1370701549	EUR	-0.12%	1 022.85	1 296 974	1 024.21	1 298 700	1.37%
Danske Bank 02/03/18	A	Fitch	Taani	XS1374977517	EUR	-0.31%	100 899.25	100 899	100 192.83	100 193	0.11%
Danske Bank 14/11/18	A	Fitch	Taani	XS1516276927	EUR	-0.32%	101 202.57	1 012 026	100 714.96	1 007 150	1.06%
IDAVAN 0 12/11/21	NR	-	Taani	DK0030406152	EUR	6.36%	0.01	561 020	0.01	565 831	0.60%
Bank of America 1.875% 10/01/19	A3	Moody's	USA	XS1002977103	EUR	-0.15%	1 039.39	1 634 959	1 039.04	1 634 404	1.72%
Morgan Stanley 6.5% 28/12/18	BBB+	S&P	USA	XS0366102555	EUR	-0.15%	56 601.00	1 698 030	53 326.71	1 599 801	1.69%
JP Morgan Chase 2.295% 15/08/21	A3	Moody's	USA	US46623EKG34	USD	2.60%	926.90	1 976 143	832.29	1 774 450	1.87%
Wells Fargo 2.1% 26/07/21	A2	Moody's	USA	US949746SA05	USD	2.62%	907.55	1 934 889	826.68	1 762 490	1.86%
GS 31/12/18	BBB+	S&P	USA	XS1589406633	EUR	-0.23%	1 004.27	1 678 143	1 003.61	1 677 028	1.77%
AT&T 04/09/23	Baa1	Moody's	USA	XS1629866606	EUR	0.19%	1 021.61	255 404	1 018.78	254 694	0.27%
UPS 15/07/20	A1	Moody's	USA	XS1323463056	EUR	-0.20%	1 010.16	929 344	1 007.91	927 280	0.98%

Initsiaaliseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaber nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Aktsiad					2 691 490		3 656 584	3.85%
Arco Vara	Eesti	EE3100034653	EUR	1.61	39 081	1.52	36 977	0.04%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.22	156 431	1.25	160 795	0.17%
Lumi Capital Residential Real Estate osa ¹	Eesti	EE3100136789	EUR	2.58	400 000	2.58	399 900	0.42%
Olympic Entertainment Group	Eesti	EE3100084021	EUR	1.25	64 216	1.81	93 320	0.10%
PRFoods	Eesti	EE3100101031	EUR	0.74	12 550	0.60	10 139	0.01%
Tallink Grupp	Eesti	EE3100004466	EUR	0.67	295 041	1.25	553 486	0.58%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.31	285 122	9.20	494 206	0.52%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	1.58	56 365	2.53	89 992	0.09%
Grigeo	Leedu	LT0000102030	EUR	0.71	36 578	1.39	71 585	0.08%
Linus Agro	Leedu	LT0000128092	EUR	0.57	46 889	0.64	53 093	0.06%
Siaulių Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.24	66 124	0.59	160 907	0.17%
Silver Screen Holdings	Leedu	LT0000132581	EUR	0.50	232 407	0.50	232 407	0.24%
Grindeks ¹	Läti	LV0000100659	EUR	8.17	241 964	6.80	201 280	0.21%
Olainfarm ¹	Läti	LV0000100501	EUR	3.82	134 080	8.05	282 635	0.30%
Orange	Prantsusmaa	FR0000133308	EUR	9.73	27 621	14.48	41 080	0.04%
Eastnine ¹	Rootsi	SE0002158568	SEK	5.61	25 585	8.30	37 870	0.04%
Metro AG	Saksamaa	DE000BFB0019	EUR	18.72	39 191	16.65	34 865	0.04%
Daimler	Saksamaa	DE0007100000	EUR	67.45	94 427	70.80	99 120	0.10%
Ceconomy AG ¹	Saksamaa	DE0007257503	EUR	8.67	18 145	12.61	26 395	0.03%
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	21.40	40 020	45.25	84 618	0.09%
Metsa Board	Soome	FI0009000665	EUR	5.16	55 713	7.15	77 166	0.08%
Neste Oil	Soome	FI0009013296	EUR	7.91	14 638	53.35	98 698	0.10%
Nokian Renkaat	Soome	FI0009005318	EUR	28.73	23 699	37.80	31 185	0.03%
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	4.71	15 069	13.22	42 304	0.04%
Technopolis	Soome	FI0009006886	EUR	3.51	48 776	4.18	58 152	0.06%
Pegas Nonwovens	Tšehhi Vabariik	LU0275164910	CZK	30.40	43 772	32.16	46 304	0.05%
Newmont Mining	USA	US6516391066	USD	24.94	53 542	31.28	67 169	0.07%
Bank Saint Petersburg	Venemaa	RU0009100945	RUB	1.37	124 444	0.78	70 936	0.07%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaber nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2017	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Fondiosakud						8 227 418		11 859 259	12.50%
Kinnisvarafondid						4 948 506		7 449 661	7.85%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.72	2 798 086	2.78	4 517 525	4.76%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	10.57	102 786	13.67	132 852	0.14%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	10.22	350 554	11.88	407 481	0.43%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	9.98	200 005	10.94	219 182	0.23%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU0758647282	EUR	106.18	1 143 866	164.03	1 767 076	1.86%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU1274822847	EUR	107.75	353 209	123.72	405 545	0.43%
Aktsiafondid						3 278 912		4 409 598	4.65%
iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS ETF	Blackrock Asset Management Ireland	Iirimaa	IE00B42Z5J44	EUR	38.94	151 862	51.98	202 722	0.21%
Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	27 364	3.85	105 346	0.11%
BaltCap Private Equity Fund II SCSp	BaltCap	Luksemburg	-	EUR	1.00	182 289	1.34	244 267	0.26%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	789.81	61 183	2 225.14	172 370	0.18%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	791.45	61 186	2 215.95	171 313	0.18%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	EUR	1 000.00	200 000	1 985.97	397 194	0.42%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	EUR	1 027.29	120 000	1 962.04	229 190	0.24%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	EUR	1 173.84	120 000	1 877.17	191 901	0.20%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	EUR	1 286.50	120 000	1 982.18	184 890	0.19%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1504185429	EUR	1 333.38	300 000	1 996.48	449 192	0.47%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1570390598	EUR	1 489.59	120 000	1 953.17	157 345	0.17%
BPM Mezzanine Fund A share	BPM Capital	Luksemburg	LU2870209652	EUR	1 000.00	263 649	1 001.36	264 009	0.28%
BPM Mezzanine Fund B share	BPM Capital	Luksemburg	-	EUR	1 000.00	263 649	1 001.36	264 009	0.28%
Karma Ventures	Karma Ventures	Luksemburg	-	EUR	1.00	135 365	0.88	119 116	0.13%
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	BaltCap	Läti	-	EUR	1.00	27 927	0.64	17 874	0.02%
KS EuVECA Livonia Partners Fund	Livonia Partners	Läti	-	EUR	1.00	187 333	1.02	190 227	0.20%
Fondul Proprietatea	Templeton Asset Management	Rumeenia	ROFPTAACNOR5	RON	0.15	18 242	0.19	23 183	0.02%
iShares STOXX Europe 600 DE	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0002635307	EUR	27.07	193 089	38.26	272 909	0.29%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.74	325 673	72.01	309 647	0.33%
iShares STOXX Europe 600 Utilities	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R02	EUR	26.74	129 443	28.58	138 356	0.15%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund	WisdomTree Investments	USA	US97717W8516	USD	43.49	217 433	49.47	247 353	0.26%
Templeton Emerging Markets Fund	Templeton Investment Management	USA	US8801911012	USD	11.86	5 931	13.68	6 842	0.01%
Aberdeen Latin American Equity Fund	Aberdeen Asset Management Investment	USA	US00306K1060	USD	22.51	36 017	22.28	35 647	0.04%
Latin America Discovery Fund	Morgan Stanley Investment Management	USA	US51828C1062	USD	9.68	5 806	9.58	5 746	0.01%
Morgan Stanley Emerging Markets Fund	Morgan Stanley Investment Management	USA	US61744G1076	USD	9.12	5 471	14.92	8 950	0.01%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Krediitiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitingu-agentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										5 510 414	5.81%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			1 588 396	1 588 396	1.67%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RON			1 342	1 342	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RUB			1 165	1 165	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			354	354	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			476 595	476 595	0.50%
Tähtajalised hoised											
Coop Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	NR		08.05.2017	EUR	0.60%	08.02.2018	2 649 199	2 649 199	2.79%
Coop Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	NR		08.05.2017	EUR	0.75%	07.05.2018	793 363	793 363	0.84%
3. Muud varad										208 059	0.22%
Muud nõuded										38 318	0.04%
Laekumata dividendid										169 741	0.18%
VARAD KOKKU										94 984 122	100.09%
Fondi kohustused										- 85 113	- 0.09%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										94 899 009	100.00%

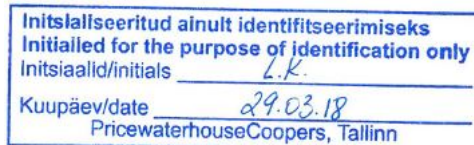
* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduureeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2016

(eurodes)

Emitent/väärtpaperi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimiväärtus	Valuuta	Intress	Löpp-tähtaeg	Kogus	Keskmine soetushind valuutas	Soetusmaksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2016 valuutas**	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhaväärtusest
1. Väärtpaberid											33 392 159	37 792 080	59.26%	
Võlakirjad											24 381 961	26 338 167	41.30%	
BRF 2.75% 03/06/22	Ba1	Moody's	Brasillia	XS1242327168	1 000	EUR	2.75%	03.06.2022	929	915.24	850 255	1 038.40	964 671	1.51%
Bulgaria 2.95% 03/09/24	BB+	S&P	Bulgaaria	XS1083844503	1 000	EUR	2.95%	03.09.2024	2 097	991.85	2 079 908	1 102.62	2 312 190	3.63%
Arco Vara 12% 06/01/18	NR	-	Eesti	EE3300110824	10 000	EUR	12.00%	06.01.2018	2	10 000.00	20 000	10 000.00	20 000	0.03%
Elering 4.625% 12/07/18	A2	Moody's	Eesti	XS0645947457	1 000	EUR	4.63%	12.07.2018	989	1 067.34	1 055 599	1 091.39	1 079 389	1.69%
INBank 7% 28/09/26	NR	-	Eesti	EE3300110964	1 000	EUR	7.00%	28.09.2026	19	1 000.00	19 000	1 070.39	20 337	0.03%
Nortal 10.5% 20/06/21	NR	-	Eesti	EE3300110949	148 700	EUR	10.50%	20.06.2021	1	148 700.16	148 700	148 700	148 700	0.23%
Nelja Energia 02/06/21	NR	-	Eesti	NO0010737174	1	EUR	6.50%	02.06.2021	1 000 000	1.00	1 000 000	1.01	1 009 736	1.58%
Banco Santander 3.875% 06/02/26	Aa2	Moody's	Hispaania	ES0413900129	100 000	EUR	3.88%	06.02.2026	4	87 484.59	349 938	128 983.27	515 933	0.81%
Allianz Finance 08/07/41	A2	Moody's	Holland	DE000A1GNAH1	100 000	EUR	5.75%	08.07.2041	3	95 252.05	285 756	119 072.60	357 218	0.56%
EDP Finance 4.125% 29/06/20	BB+	S&P	Holland	XS0223447227	1 000	EUR	4.13%	29.06.2020	525	1 003.71	526 949	1 130.41	593 464	0.93%
Bank Saint Petersburg 25/07/17	B2	Moody's	lirimaa	XS0312572984	1 000	USD	7.63%	25.07.2017	440	968.44	311 277	1 050.35	439 352	0.69%
Lithuania 2.1% 06/11/24	A-	Fitch	Leedu	LT1000610014	100	EUR	2.10%	06.11.2024	14 813	107.68	1 595 011	110.17	1 631 896	2.56%
Lithuania 5.5% 17/05/22	A-	Fitch	Leedu	LT0000610057	0.01	EUR	5.50%	17.05.2022	49 525 000	0.01	621 880	0.01	643 011	1.01%
Lithuania 3.375% 22/01/24	A3	Moody's	Leedu	XS1020300288	1 000	EUR	3.38%	22.01.2024	1 193	1 021.81	1 219 016	1 231.22	1 468 847	2.30%
Lithuania 4.95% 22/09/17	A3	Moody's	Leedu	LT1000600270	1 000	EUR	4.95%	22.09.2017	218	995.57	217 034	1 049.06	228 695	0.36%
Lithuania 4.1% 28/02/23	A3	Moody's	Leedu	LT0000610065	0.01	EUR	4.10%	28.02.2023	14 481 000	0.01	168 602	0.01	180 779	0.28%
Lithuania 2.125% 29/10/26	A3	Moody's	Leedu	XS1130139667	1 000	EUR	2.13%	29.10.2026	740	979.60	724 902	1 117.67	827 074	1.30%
Lithuania 7.375% 11/02/20	A3	Moody's	Leedu	XS0485991417	1 000	USD	7.38%	11.02.2020	525	1 232.41	518 318	1 169.48	583 682	0.92%
Citadele banka 6.25% 06/12/2026	B1	Moody's	Läti	LV0000802221	10 000	EUR	6.25%	06.12.2026	184	10 000.11	1 840 020	9 552.93	1 757 738	2.76%
Latvenergo 1.9% 10/06/22	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801777	1 000	EUR	1.90%	10.06.2022	2 179	1 021.99	2 226 921	1 047.12	2 281 673	3.58%
Latvenergo 2.8% 22/05/20	Baa2	Moody's	Läti	LV0000801165	1 000	EUR	2.80%	22.05.2020	192	971.80	186 586	1 083.61	208 053	0.33%
Latvia 2.625% 21/01/21	A3	Moody's	Läti	XS1017763100	1 000	EUR	2.63%	21.01.2021	2 739	1 004.66	2 751 757	1 124.74	3 080 673	4.83%
Latvia 1.375% 23/09/25	A3	Moody's	Läti	XS1295778275	1 000	EUR	1.38%	23.09.2025	2 900	993.17	2 880 184	1 059.23	3 071 765	4.82%
PKO Bank 2.324% 23/01/19	A3	Moody's	Rootsi	XS1019818787	1 000	EUR	2.32%	23.01.2019	328	1 007.10	330 328	1 053.28	345 476	0.54%
Romania 4.875% 07/11/19	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS0852474336	1 000	EUR	4.88%	07.11.2019	325	1 099.62	357 376	1 140.21	370 569	0.58%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	1 000	EUR	2.88%	28.10.2024	630	991.66	624 747	1 065.04	670 976	1.05%
Allianz 07/07/45	A2	Moody's	Saksamaa	DE000A14J9N8	100 000	EUR	2.24%	07.07.2045	5	92 558.08	462 790	97 986.73	489 934	0.77%
Neste Oil 4% 18/09/19	NR	-	Soome	FI4000047360	1 000	EUR	4.00%	18.09.2019	100	1 018.27	101 827	1 100.90	110 090	0.17%
Nokia 6.75% 04/02/19	Ba1	Moody's	Soome	XS0411735482	1 000	EUR	6.75%	04.02.2019	500	1 202.97	601 484	1 188.55	594 273	0.93%
Nomura Bank 16/02/17	A-	S&P	Suurbritannia	XS0480724961	1 000	EUR	4.00%	16.02.2017	100	1 041.12	104 112	1 008.89	100 889	0.16%
Goldman Sachs 4.5% 30/01/17	BBB+	S&P	USA	XS0284727814	50 000	EUR	4.50%	30.01.2017	2	45 259.93	90 520	52 240.58	104 481	0.16%

Initsiaaliseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Päritoluriik	ISIN-kood	Nimiväärtus	Valuuta	Intress	Löpp-tähtaeg	Kogus	Keskmine soetushind valuutas	Soetus-maksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2016 valuutas**	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhast väärtusest
Morgan Stanley 5.5% 02/10/17	BBB+	S&P	USA	XS0323657527	1 000	EUR	5.50%	02.10.2017	120	926.37	111 164	1 055.02	126 603	0.20%
Emitent/väärtpaberi nimetus			Päritoluriik	ISIN-kood	Nimiväärtus	Valuuta		Kogus	Keskmine soetushind valuutas	Soetus-maksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2016 valuutas	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhast väärtusest	
											2 014 647	2 361 658	3.70%	
Arco Vara ¹			Eesti	EE3100034653	0.70	EUR		24 327	1.61	39 081	1.24	30 166	0.05%	
Ekspress Grupp			Eesti	EE3100016965	0.60	EUR		114 136	1.23	140 191	1.32	150 660	0.24%	
Olympic Entertainment Group			Eesti	EE3100084021	-	EUR		51 558	1.25	64 216	1.78	91 773	0.14%	
PRFoods			Eesti	EE3100101031	0.20	EUR		102 459	0.79	80 934	0.37	37 602	0.06%	
Tallink Grupp			Eesti	EE3100004466	0.54	EUR		408 789	0.66	269 872	0.91	373 224	0.59%	
Tallinna Kaubamaja			Eesti	EE0000001105	0.40	EUR		50 362	5.29	266 496	8.23	414 479	0.65%	
Apranga			Leedu	LT0000102337	0.29	EUR		35 570	1.58	56 365	2.57	91 415	0.14%	
Grigeo Grigiskes			Leedu	LT0000102030	0.29	EUR		51 500	0.71	36 578	1.13	58 195	0.09%	
Linus Agro			Leedu	LT0000128092	0.29	EUR		82 958	0.57	46 889	0.64	52 927	0.08%	
Šiaulių Bankas			Leedu	LT0000102253	0.29	EUR		215 156	0.29	62 115	0.45	96 605	0.15%	
Grīndeks			Läti	LV0000100659	1.40	EUR		32 400	8.17	264 852	4.39	142 236	0.22%	
Latvian Shipping Company			Läti	LV0000101103	1.40	EUR		377 743	0.54	202 148	0.47	177 539	0.28%	
Olainfarm			Läti	LV0000100501	1.40	EUR		35 610	3.82	135 965	8.51	303 041	0.48%	
East Capital Explorer			Rootsi	SE0002158568	-	SEK		4 560	59.60	25 585	66.75	31 756	0.05%	
Daimler ¹			Saksamaa	DE0007100000	2.87	EUR		1 400	67.45	94 427	70.72	99 008	0.16%	
Metsa Board ¹			Soome	FI0009000665	1.70	EUR		10 800	5.16	55 713	6.80	73 386	0.12%	
Technopolis			Soome	FI0009006886	-	EUR		13 912	3.51	48 776	3.13	43 545	0.07%	
Bank Saint Petersburg ¹			Venemaa	RU0009100945	-	RUB		90 569	59.65	124 444	67.00	94 101	0.15%	

Initsiaaliseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritolu-riik	ISIN-kood	Nimi-väärtus	Valuuta	Kogus	Keskmine soetus-hind valuutas	Soetus-maksumus kokku EUR	Ühiku turuhind 31.12.2016 valuutas	Turu-väärtus EUR	Osa-kaal fondi varade puhas-väärtu-ses
Fondiosakud								6 995 551	9 092 255	14.26%	
Kinnisvarafondid								5 032 729	6 832 825	10.71%	
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	0.60	EUR	1 392 639	1.73	2 407 553	2.73	3 803 575	5.96%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	10.00	EUR	9 721	10.57	102 786	11.62	112 934	0.18%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	10.00	EUR	25 000	10.00	250 005	11.27	281 725	0.44%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	10.00	EUR	10 000	10.00	100 000	9.96	99 646	0.16%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU0758647282	100.00	EUR	15 807	124.63	1 970 000	146.40	2 314 087	3.63%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital Real Estate	Luksemburg	LU1274822847	100.00	EUR	1 984	102.03	202 385	111.34	220 858	0.35%
Aktsiafondid								1 962 822	2 259 430	3.54%	
Lithuania SME Fund KÜB	BaltCap	Leedu	-	1.00	EUR	27 774	1.00	27 776	2.70	74 957	0.12%
BaltCap Private Equity Fund II SCSp	BaltCap	Luksemburg	-	1.00	EUR	151 155	1.00	151 155	1.11	167 486	0.26%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	1 000.00	EUR	89	951.69	85 072	1 844.07	164 843	0.26%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	1 000.00	EUR	89	952.13	84 941	1 837.30	163 907	0.26%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	1 000.00	EUR	200	1 000.00	200 000	1 357.43	271 486	0.43%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	1 000.00	EUR	117	1 027.29	120 000	1 342.36	156 804	0.25%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	1 000.00	EUR	102	1 173.84	120 000	1 284.35	131 298	0.21%
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	1 000.00	EUR	93	1 286.50	120 000	1 356.27	126 508	0.20%
BPM Mezzanine Fund A share	BPM Capital	Luksemburg	LU2870209652	1 000.00	EUR	140	1 000.00	139 904	891.76	124 760	0.20%
BPM Mezzanine Fund B share	BPM Capital	Luksemburg	-	1 000.00	EUR	140	1 000.00	139 904	891.76	124 760	0.20%
Karma Ventures	Karma Ventures	Luksemburg	-	-	EUR	33 999	1.00	33 999	0.88	29 889	0.05%
BaltCap Latvia Venture3 Capital Fund K.S.	BaltCap	Läti	-	1.00	EUR	28 550	1.00	28 551	1.00	28 585	0.04%
KS EuVECA Livonia Partners Fund	Livonia Partners	Läti	-	-	EUR	96 947	1.00	96 947	0.86	83 346	0.13%
Fondul Proprietatea	Templeton Asset Management Blackrock Asset Management	Rumeenia	ROFPTAACNOR5	0.85	RON	125 000	0.61	18 242	0.80	21 876	0.03%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Deutschesland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	-	EUR	4 300	75.74	325 673	70.88	304 780	0.48%
WisdomTree Japan Hedged Equity Fund	WisdomTree Investments	USA	US97717W8516	-	USD	5 000	48.68	217 433	49.54	235 479	0.37%
Templeton Emerging Markets Fund	Templeton Investment Management	USA	US8801911012	-	USD	500	15.93	5 931	12.09	5 747	0.01%
Aberdeen Latin American Equity Fund	Aberdeen Asset Management Investment	USA	US00306K1060	-	USD	1 600	30.36	36 017	19.79	30 102	0.05%
Latin America Discovery Fund	Morgan Stanley Investment Management	USA	US51828C1062	-	USD	600	13.00	5 806	9.29	5 299	0.01%
Morgan Stanley Emerging Markets Fund	Morgan Stanley Investment Management	USA	US61744G1076	-	USD	600	12.25	5 471	13.18	7 518	0.01%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials L.K.
 Kuupäev/date 29.03.18
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Krediitiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus EUR	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										26 045 155	40.84%
Arvelduskontod											
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's		EUR	0.01%		12 338 063	12 338 063	19.35%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's		JPY			1 783 981	14 481	0.02%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's		RON			12 500	2 752	0.00%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's		RUB			236 340	3 665	0.01%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's		SEK			14 859	1 550	0.00%
Swedbank	Nõudmiseni hoius	Eesti	Aa3	Moody's		USD			979 227	930 912	1.46%
Tähtajalised hoised											
Citadele Banka Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Läti	B1	Moody's	19.12.2016	EUR	0.67%	18.12.2017	1 896 519	1 896 942	2.97%
Nordea Bank AB Eesti filiaal	Tähtajaline hoius	Rootsi	Aa3	Moody's	19.12.2016	EUR	0.16%	18.12.2017	5 805 122	5 805 432	9.10%
Šiauli Bankas	Tähtajaline hoius	Leedu	Ba1	Moody's	30.12.2016	EUR	0.50%	27.12.2017	5 051 288	5 051 358	7.92%
3. Muud varad										9 473	0.01%
Muud nõuded										8 941	0.01%
Laekumata dividendid										532	0.00%
VARAD KOKKU										63 846 708	100.11%
Fondi kohustused										- 68 330	- 0.11%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										63 778 378	100.00%

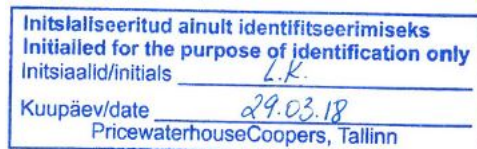
* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poors Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind valuutas sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

Reguleeritud turul mittekaueldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduureeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel.

Fondi investeringute aruanne 31.12.2016 seisuga on koostatud vastavalt Rahandusministri määruses nr 21 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate investeerimisfondi aruannetele“, vastu võetud 13. aprill 2011, sätestatud nõuetele.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

LHV Pensionifond M osakuomanikele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS-i LHV Varahaldus (Fondivalitseja) poolt valitsetava LHV Pensionifond M (Fond) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas investeerimisfondide seadusega.

Meie poolt auditeeritud Fondi aastaaruanne sisaldab:

- raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab:
 - bilanssi seisuga 31. detsember 2017;
 - tulude-kulude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
 - Fondi puhasväärtuse muutumise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
 - raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot;
- investeringute aruannet; ning
- tehingu- ja vahendustasude aruannet.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Oleme Fondivalitsejast ja Fondist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Fondivalitseja juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub Fondi majandusaasta aruandes lisaks Fondi aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus Fondi aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Fondi aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi Fondi aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Fondivalitseja juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, kohustused seoses Fondi aastaaruandega

Fondivalitseja juhatus vastutab Fondi aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas investeerimisfondide seadusega ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu Fondivalitseja juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta Fondi aastaaruande koostamist.

Fondi aastaaruande koostamisel on Fondivalitseja juhatus kohustatud hindama Fondi jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui Fondivalitseja juhatus kavatses Fondi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Fondi finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses Fondi aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas Fondi aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt Fondi aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et Fondi aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamus avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;

- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Fondi sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning Fondivalitseja juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas Fondivalitseja juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Fondi jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infore, mis on selle kohta avalikustatud Fondi aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Fondi tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame Fondi aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas Fondi aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Fondi valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Vandeaudiitor, litsents nr 325

Verner Uiho
Vandeaudiitor, litsents nr 568

29. märts 2018